

ת"פ 61043/10/15 - מדינת ישראל נגד ש א

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61043-10-15 מדינת ישראל נ' א(אחר/נוסף)
בפני כבוד השופט ד"ר אוהד גורדון

בעניין: מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד

ש א ע"י ב"כ עו"ד מוחמד מחמוד

הנאשמת

הכרעת דין והחלטה

רקע עובדתי

1. בישיבה מיום 1.3.16 מסרה ההגנה תשובה לאישום, בה הודתה בעובדות המיוחסות לנאשמת בכתב האישום אך טענה כי העובדות הנוגעות לאישום הראשון מגבשות עבירה אחרת מזו שיוחסה לנאשמת.
2. מכאן, שההגנה אינה חולקת על האישום השני. לפיו הנאשמת, שהינה תושבת חדרון, נכנסה לישראל שלא כדין טרם יום 21.10.15 וישבה בתחומי ישראל (בשכונת סילוואן) ללא היתר כדן. בשל כך מיוחסת לה עבירה של כניסה לישראל ושהיה בה ללא היתר, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.
3. באישום הראשון מיוחסת לנאשמת עבירה לפי סעיפים 25 ו-274 לחוק העונשין, התשל"ז-1997 (להלן: "חוק העונשין"), של ניסיון תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות. העובדות שנטענו בכתב האישום, כאמור, אינן במחלוקת. לפיהן, הנאשמת מתגוררת בדירה המצויה בקומה החמישית בבניין בן חמש קומות בשכונת סילוואן שבירושלים. ביום 21.10.15, בשעה 17:00 לערך, שהתה במרפסת הדירה יחד עם ילדיה ס', קטין כבן 17 ו-פ', קטין כבן 13.5. עוד שהה עמם קטין נוסף, מ' שהיה כבן 11.5. הנאשמת סיפקה לקטינים שברי בלוקים ובקבוקים, אותם יידו הקטינים אל עבר שוטרים ששהו ברחוב אליו צופה המרפסת ואשר עסקו באותה עת במעצר של חשוד ביידי אבנים. ס' יידה לעבר השוטרים לפחות שני שברי בלוקים, פ' יידה לפחות ארבעה עשר שברים, ומ' יידה לפחות ארבעה שברים.

המחלוקת

4. לטעמה של ההגנה, בטיעון אשר הוצג בישיבה מיום 1.3.16, העובדות הנדונות מגבשות עבירת סיוע לניסיון תקיפת השוטרים. לדידה אין להרשיע את הנאשמת בביצוע של עבירת ניסיון התקיפה עצמה, משום

עמוד 1

שהיא לא השתתפה בידי עצמו. ההגנה הוסיפה ועתרה לשלוח את הנאשמת לשירות המבחן לעריכת תסקיר טרם הטיעון לעונש. גם בבקשה זו אכריע במסגרת המסמך הנוכחי.

5. המאשימה, בטיעונים בכתב שהגישה ביום 13.3.16, טענה שיש לראות בנאשמת מבצעת עיקרית בהתאם למבחנים שגובשו בפסיקה להבחנה בין סיוע לבין ביצוע בצוואת. עוד התנגדה להפניית הנאשמת לשירות המבחן, בצינה את חומרת העבירה ואת העומס שעל שירות המבחן.

6. יצוין כי בהחלטה מיום 1.3.16 אפשרתי להגנה להגיש פסיקה לתמיכה בטענותיה. הדבר לא נעשה. עוד יצוין כי בהסכמת הצדדים הוצג לעיוני סרטון המתעד את האירוע.

המסגרת המשפטית: ביצוע בצוואת מול סיוע

7. סעיפים 29-31 לחוק העונשין מסווגים את דרכי ההשתתפות השונות בביצועה של עבירה. ביצוע בצוואת הוגדר באופן הבא:

"29. (א) מבצע עבירה - לרבות מבצעה בצוואת או באמצעות אחר;

(ב) המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוואת, ואין נפקה מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר".

בסעיף 31 הוגדר מיהו המסייע לביצוע עבירה:

"מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה, או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה, הוא מסייע".

8. ההבחנה בין שתי הקטגוריות חודדה בפסיקה. הוצג מדרג שבמהות, במצבים של עבירה רבת-משתתפים, המבדיל בין המסייע אשר מצוי במדרג פחות מזה של המבצע בצוואת מבחינת מידת תרומתו להגשמת העבירה (ע"פ 2796/95 פלונים נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 388 (1997)). כל פסקי הדין הנזכרים כאן פורסמו ב"נבו". המבצע בצוואת ממוקם, במעשיו ובתרומתו, בגדרי "המעגל הפנימי" של ביצוע העבירה וזאת גם במצבים בהם התנהגותו-שלו בלבד אינה מקיימת את הרכיב ההתנהגותי המוגדר בעבירה. לעומתו, המסייע תורם לביצוע במובן של עזרה ויצירת תנאים לביצוע העבירה, אך תרומתו "אינה מהווה מעשה-של-ביצוע" כאמור ונותרת חיצונית למעגל הגשמת העבירה (ע"פ 7704/13 מרגולין נ' מדינת ישראל (8.12.15); ע"פ 5706/11 רון נ' מדינת ישראל (11.12.14); ע"פ 4190/13 סמואל נ' מדינת ישראל (18.11.14); ע"פ 2652/95 רז נ' מדינת ישראל (21.2.96)). עוד נפסק, כי מעשיו של כל מבצע בצוואת, כאשר הם נבחנים בנפרד, אינם חייבים להיות חיוניים להצלחת העבירה ודי בכך שישתלבו בתכנית הביצוע בבחינת שותפות מלאה בה. כדוגמאות למעשים שהוכרו ככאלה העשויים לעלות כדי ביצוע בצוואת אזכיר את תכנון העבירה, מתן הנחיות לשם ביצועה, או חלוקת תפקידים בין המשתתפים בביצוע (ע"פ 3/10 אוחנה נ' מדינת ישראל (27.12.10)).

9. לצד האפיון המהותי של הקטגוריות האמורות, עוצבו בפסיקה מספר מבחני עזר לשם הבחנה ביניהן. מבחן ראשון מדגיש את מידת השליטה של העברין על המעשה הפלילי, כאשר המבצע בצוותא מאופיין לפיו כמי שמחזיק ביחד עם המבצעים האחרים בשליטה על הפעילות (ע"פ 2950/11 **חן נ' מדינת ישראל** (8.5.14); דנ"פ 1294/96 **משולם נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(5), 1 (1998)). מבחן נוסף עוסק במידת הקרבה של כל אחד מן המשתתפים לביצוע העבירה והאם הוא מצוי ב"מעגל הפנימי" של המשימה העבריינית (ע"פ 875/12 **אבו טהה נ' מדינת ישראל** (7.1.13)). המבחן הפונקציונאלי מתחקה אחר תפקידו של העברין בתכנית הפלילית תוך סיווגו כ"מבצע בצוותא" אם נטל חלק פעיל בביצוע המקרבו לגרעין הקשה של העשייה, לעומת המסייע אשר תרומתו חיצונית במהותה (עניין **משולם** הנזכר לעיל; ע"פ 7477/08 **גץ נ' מדינת ישראל** (14.11.11)). ואילו המבחן המשולב משקלל את האלמנט הנפשי-חפצי של העברין עם המישור ההתנהגותי. לפיו, ככל שמידת העניין של העברין בביצוע גבוהה יותר, ניתן להסתפק בדרגה נמוכה יותר של תרומה מעשית לביצוע, ולהיפך. לפי מבחן זה שליטתו של אדם במעשה העבירה אינה הכרחית לסיווגו כמבצע בצוותא (ע"פ 6365/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (9.10.13); עניין **חן** הנזכר לעיל; עניין **גץ** הנזכר לעיל).

יישום

10. הגם שמבחינה עיונית עשוי להתגלות מתח בין המבחנים השונים, הרי שלא כך בענייננו, בו מובילה הפעלתם למסקנה לפיה הנאשמת הינה מבצעת בצוותא של הניסיון לתקוף את השוטרים, וזאת יחד עם הקטינים אשר ידו בפועל את שברי הבלוקים לעבר השוטרים.

11. הנאשמת ניצבה על מרפסת הדירה המשקיפה אל הרחוב ובו השוטרים, כשלצידה שלושה קטינים, מהם שניים שהם בניה. הגם שהיא-עצמה לא יידתה את שברי הבלוקים והבקבוקים לעבר השוטרים, הרי שפעלה יחד עם הקטינים, כגוף אחד, בביצוע העבירה כשהיא חוזרת ומגישה לקטינים אמצעים לצורך תקיפת השוטרים. היותה אמם של שניים מן הקטינים, והבגירה היחידה בסיטואציה האמורה בפער גילאים ניכר מן המיידים (בעשור הרביעי לחייה), ממחישה כי לנאשמת הייתה מידה ניכרת של שליטה על הפעילות הפסולה. בנוכחותה ובהתנהגותה, כשהיא ניצבת על המרפסת ו"מזינה" אותם בשברים ובבקבוקים, לא רק שלא הניאה את הקטינים מתקיפת השוטרים אלא שתרמה באופן ניכר ומשמעותי לביצוע המעשים. באפיון המעשים יש להדגיש, בין היתר, את הימשכות ההתרחשות, את ריבוי שברי הבלוקים שיודו לעבר השוטרים כמפורט לעיל, את הביצוע בידי קבוצה ובה הנאשמת, ואת נכונותה של הנאשמת לסכן בתפיסה ובעונש לא רק את עצמה אלא גם את בניה וזאת לצורך ביצוע התקיפה. כל אלה מעידים הן על תרומתה הניכרת לביצוע והן על יחסה הנפשי כלפיו, כמי שהייתה מודעת לטיב ההתרחשות העבריינית ולתרומתה לה, והייתה מעוניינת בתקיפת השוטרים.

לא ניתן להפריד בין מעשי הנאשמת לאלה של הקטינים, או לראות את תרומתה כמשנית שכן פעלה יחד עם הקטינים. להמחשה אפנה לסרטון האירוע, בו נראה ידיו שברי הבלוקים בידי הקטינים לאורך זמן, ובמסגרת זו נראית הנאשמת על המרפסת הנדונה לצדם. תחילה היא נראית מביטה אל הרחוב לכיוונו הם מיידים את השברים (מונה 3:09 ואילך), בהמשך היא נמלטת בריצה יחד עמם לתוך הדירה (מונה 3:21), עוד נראה אחד הקטינים שחזר למרפסת ליידות וזאת בצילום תקריב (3:47) וכשהתמונה מתרחבת ניתן לראות את הנאשמת לצדו על המרפסת מביטה מטה לרחוב, מתכופפת ומרימה שבר בלוק אותו היא מניפה ובהמשך מוסרת אותו לידי הקטין כשהיא ניצבת בסמוך ומתבוננת לכיוון אליו הקטינים ממשיכים ליידות (מונה 3:59-4:27). במונה 4:30 היא חוזרת ונמלטת, יחד עם הקטינים, לתוך הדירה, וגם הפעם שבה עמם למרפסת תוך שהקטינים מיידים שברי בלוקים והנאשמת מוסרת להם שברים ובקבוקים (למשל מונה 4:50 בו היא מושיטה בקבוק

לקטין) ומתבוננת לכיוון אליו הם מיידים (מונה 4:47-5:25). התמונה היא של פעולה משותפת, ושל הנאשמת כמי שנוטלת חלק אקטיבי ופעיל במעשים.

מכל אלה עולה כי הנאשמת, הן מבחינת תרומתה המעשית והן מבחינת הרכיב החפצי, לא היוותה אפוא דמות זניחה או שולית בהתרחשות. מעשיה מילאו חלק אינטגרלי בביצוע והיא פעלה כחלק מקבוצה העוסקת בניסיון התקיפה, דבר העונה לכל המבחנים שתוארו לעיל וממקמה במעגל הפנימי של הביצוע.

12. בהתייחס לטענת ב"כ הנאשמת, הרי שהעובדה שהנאשמת לא עסקה בידוי עצמו אינה שוללת את הגדרתה כמבצעת בצוותא. כפי שציינתי לעיל, ניתן להכיר במצבים של "חלוקת עבודה" בין מספר עבריינים החוברים יחד לצורך ביצוע העבירה, וכך במקרה דנן.

13. משכך, הרי שיש להרשיע את הנאשמת בעבירות שיוחסו לה באישום הראשון כמבצעת בצוותא.

14. לסיכום, אני מרשיע את הנאשמת בכל העבירות שיוחסו לה בכתב האישום, כמפורט לעיל בפסקאות 2 ו-3 להכרעת הדין.

העתירה לעריכת תסקיר שירות המבחן

15. זו הועלתה ללא כל הנמקה. כידוע, תסקיר שירות המבחן נועד, במקרים מתאימים, לסייע בידי בית המשפט לאסוף מידע שלא ניתן להציגו אחרת בדגש על היבטים שיקומיים, אך אין מדובר בזכות מוקנית או בהליך "אוטומטי". עוד יש לשקול את העומס שעל שירות המבחן, בשלו נצרך השירות למספר חודשים לצורך עריכת תסקירים לעונש. במצב זה, משלא חודד הצורך בתסקיר ומדוע אין בידי ההגנה להציג את הנתונים הצריכים לעניין בישיבת הטיעונים לעונש, אני דוחה את הבקשה שבכותרת. אם תוגש שוב בתוך 7 ימים מהיום, בצירוף הנמקה מפורטת, אחזור ואדרש אליה.

16. **טיעוני הצדדים לעונש יישמעו ביום 16.6.16, שעה 9:00.** ב"כ הנאשמת יוודא את התייצבותה. המזכירות תזמן מתורגמן.

17. הכרעת הדין וההחלטה ניתנות ללא דיון במעמד הצדדים, וזאת בהסכמתם שהובעה בפרוטוקול האחרון. המזכירות תשלח אליהם עותק.

ניתנה היום, כ"ו אדר ב' תשע"ו, 05 אפריל 2016, בהעדר הצדדים